

SARA MARUGAN OLIVA

Quadern d'exercicis

FONÈTICA CATALANA

QUADERN
d'EXERCICIS
FONÈTICA
CATALANA

Sara Marugan Oliva



Primera edició, 2019

Autores: Sara Marugan Oliva

Edita: Educàlia Editorial

Traduïx: Educàlia Editorial

Imprimeix: Grupo Digital 82, S. L.

ISBN: 978-84-17997-66-3

Dipòsit Legal:

Printed in Spain/Imprès a Espanya

Tots els drets reservats. No està permesa la reimpressió de cap part d'aquest llibre, ni d'imatges ni de text, ni tampoc la seva reproducció, ni utilització, en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic o d'una altra manera, tant coneguda com els que puguin inventar-se, incloent el fotocopiats o enregistrament, ni està permès emmagatzemar-lo en un sistema d'informació i recuperació, sense el permís anticipat i per escrit de l'editor.

Algunes de les imatges que inclou aquest llibre són reproduccions que s'han realitzat aprofitant-se del dret de cita que apareix en l'article 32 de la Llei 22/1987, d'11 de novembre, de la Propietat intel·lectual. Educàlia Editorial agraeix a totes les institucions, tant públiques com privades, citades en aquestes pàgines, la seva col·laboració i demana disculpes per la possible omisió involuntària d'algunes d'elles.

Educàlia Editorial

Av. de les Jacarandas 2 loft 327 46100 Burjassot-València

Tel. 960 624 309 - 963 768 542 - 610 900 111

Email: educaliaeditorial@e-ducalia.com

www.e-ducalia.com

Fonètica. Resum de les consonants

Consonants sordes: [k, p, t, f, ʃ, s] (oclusives i fricatives). Recordeu la regla mnemotècnica: “capità feixista”

Consonants sonores: [v, d, b, ʒ, g, z] (oclusives i fricatives). Recordeu la regla mnemotècnica: “vi, del bo, jove i gasós”

Les consonants oclusives (petaka / bodega)

Sordes [p, t, k] / Sonores [b, d, g]

p / b → bilabials;

t / d → dentals;

k / g → velars.

Ensordiment

1. Una paraula o síl·laba que acabi en una de les sis oclusives [p, t, k, d, b, g] aquest so sempre es transcriurà sord [p, t, k].

Ex. càstig [k], fred [t], adob [p], pare [t], cuc [k], lli [t], agafant [t], dubte [p], captar [p], pacte [k]...

2. Una paraula o síl·laba que acabi en oclusiva sonora [b, d, g] i va seguida d'una consonant sorda o una vocal es transcriurà sempre sorda [p, t, k].

Ex. adquirir [t], absurd [p], dubte [p], dissabte [p], club obert [p], càstig infernal [k], actitud incoherent [t], fred furiós [t]...

3. Quan darrere d'una erra múltiple vibrant a final de mot va seguida d'una [b, d], la [b] sonarà [p] i la [d] sonarà [t]. Ex. verb [rp], Eduard [rt]...

Sonorització

4. Una paraula o síl·laba que acabi en oclusiva sorda [p, t, k] i vagi seguida d'una consonant sonora [b, d, g, z, v, ʒ] es transcriurà sonora [b, d, g] (això no passa quan va seguida de vocal).

Ex. anècdota [g], pot de pèsols [d], pop mullat [b], foc encès [k], antílop bacterià [b]...

Emmudiment

5. Les paraules que darrere de la consonant [m] a final de síl·laba aparegui una [p/b], ni la ni la [p] ni la [b] es transcriuran.

Ex. llamp [∅], temps [∅], tomb [∅], camp [∅], ambdós [∅], assumpte [∅], interromp [∅], rumb incert [∅]...

6. [t] a final de mot seguida de [t, d] ni la [t] ni la [d] es transcriuen.

Ex. amoïnat de tu [t]/[∅], establiment tancat [t]/[∅]...

7. Una consonant esdevé muda en determinats contextos:

✓ La -r final dels infinitius, dels sufixos, etc.	anar, carnisser,	[∅]
✓ El grup consonàntics inicials pr-, br-, etc.	prendre, aprendre, comprendre...	[∅]
✓ La -s- del demostratiu aquest	aquest	[∅]
✓ La -t- o -d- de les terminacions -nt, -nd, -lt, -ld	cent, estupend, alt, herald	[∅]
✓ Dels grups -rts i -rds	dimarts, sords	[∅]
✓ La -g- o -c- dels grups -ng, -nc	fang, cinc,	[∅]
✓ La -p- o -b- dels grups -mp, -mb	camp, tomb,	[∅]

Assimilació: Dentalització (CC V CCC = s'aplica a tota la síl·laba)

8. Quan al final de paraula o síl·laba hi ha una [n] o [l] seguida de [t] o [d], si és final de síl·laba la [n] i la [l] dentalitzen [ɲ, ʎ], però si és a final de mot no es transcriu ni la [t] ni la [d].

Regla: n, l + [t, d] = [ɲ, ʎ] (dentials a final de síl·laba) / n, l + t, d = [∅] (dentials a final de mot)

(n + [t, d] = [ɲ]) / (l + [t, d] = [ʎ])

Ex. diferent [∅], profund [∅], interessant [ɲ], altura [ʎ], alt [∅], mala[lt] [∅]...

Sensibilització

9. És el fenomen contrari de l'emmudiment que fa que es pronunciiïn determinats sons en determinades posicions (les consonants deixen de ser mudes).

- ✓ -t final seguida de vocal: fentho [t]
 centhun [t]
- ✓ -r final dels infinitius seguida de pronom feble: ferhi [r]
- ✓ La preposició *amb* es transcriu la [b] si darrere té una vocal i no es transcriu la [b] si hi té una consonant.
Ex. ambbell [b], ambbconfiança [∅], ambbentusiasme [b], ambbalegria [b], ambbcapacitat [∅]...
- ✓ La -s- del determinant demostratiu *aquest* se sensibilitza quan segueix qualsevol mot començat amb so vocàlic.
Exemples:

amb <u>b</u> ella	[b]
aquest <u>t</u> home	[t]
- ✓ Quan un gerundi acaba en -nt i porta un pronom feble al darrere (ho, hi) la [t] sona i la /n/ és [ɲ] (la /n/ i la /t/ dentalitzen). Ex. dientho [di'ɛɲtu], escrivinthi [əskri'βiɲti], explicantho [ə'ɲtu]...
- ✓ Els numerals del vint-i-u al vint-i-nou es transcriu la /t/. Ex. vint-i-set [βiɲti'set]...
- ✓ La paraula *sant*: si darrere de *sant* hi ha paraula que comença per vocal, o hac + vocal, la n és [ɲ] i la [t] es transcriu [t]. Ex: Sant Andreu [santəɲ'drew], però si al darrere hi ha una consonant, s'elideix: Sant Albert [santəl'βer], Sant Pere [səmpə're], Sant Jaume [sənzə'wə], Sant Benet [səmbə'nət], Sant Vicens [səmbi'sens]...

Assimilació: Velarització (CC V CCC = s'aplica a tota la síl·laba)

10. Quan una [n] té al darrere una [k, g, γ] vocalitza la -c o la -g a final de mot, fent que la [g] i la [k] no es transcrivin, sinó que la n velaritzi [ŋ].

Regla: n, l + [k, g, γ] = [ŋ, ʧ] (n + [k, g, γ] = [ŋ]) / (l + [k, g, γ] = [ʧ])

Ex. sangŋ [səŋ], alʧa [aʧ], fanŋ [faŋ] i banc [bən], encŋara [eŋ], enfanʧat [eŋʧ], Sant ŋGregori [səŋ'gɾo'ɾi]...

Geminació (alguns sons són pronunciats de manera duplicada en determinats contextos)

11. Quan una síl·laba acaba en oclusiva [p, t, k, b, d, g] i la segona síl·laba comença amb [b, m, n, l, λ] l'oclusiva desapareix i la segona síl·laba geminarà. Excepció: advocat [ədbu'kat], ètnia [d] (i derivats d'ètnia que comencen per et-: ètnic [d], etnarca [d], etnògraf [d]...)

- | | |
|--|--|
| [tl] = [ll]: at <u>l</u> eta [ll], at <u>l</u> àntic [ll] | [tb] = [bb]: fut <u>b</u> ol [bb] |
| [tll] = [λλ]: amet <u>l</u> la [λλ], espat <u>l</u> la [λλ] | [pn] / [bn] = [mn]: hip <u>n</u> osi [mn], ab <u>n</u> egat [mn] |
| [tm] = [mm]: at <u>m</u> mosfera [mm], set <u>m</u> ana [mm] | [pm] / [bm] = [mm]: cap <u>m</u> ois [mm] / sub <u>m</u> ís [mm] |
| [tn] = [nn]: cot <u>n</u> a [nn], reguit <u>n</u> ar [nn] | |

Geminació que coincideix amb l'escriptura:

mm: Gemma [mm], Immaculada [mm] dd: adduir [dd], addicte [dd]
 nn: Anna [nn], connexió [nn] tt: posttraumàtic [tt]
 l:l: il·lusió [ll], col·llegi [ll] pp: propppassat [pp]
 ll-ll: Bell·lloc [ʎ]

Compte amb la paraula enmig [mm] perquè també repeteixen la segona consonant.

12. Totes les paraules acabades en -ble, -cle, -gle/-gla si tenen una vocal davant geminen. Excepció: triple.

Ex. poble, feble, abatible, estable... [bbɫ] // tecla... [kkɫ] // segle, regle, regla... [ggɫ]

13. -cn, -gn, -cm, -gm entre síl·labes:

Ex. -cn [ɲn]: accne [ɲn], aràcnid [ɲn], tèccnic ['tɛɲnik]
 -gn [ɲn]: igngnorar [ɲ'n], igngnífug [ɲ'n], cogngnom [ɲ'n], igngnasi [iɲ'nazi]
 -cm [ɲm]: francmaçoneria [frənmasunə'riə], però accme [gm], draccma [gm]
 -gm [gm]: auggment [gm], doggma [gm], eniggma [gm]

Les aproximants (al·lòfons) (CC V CCC = només s'aplica abans de la vocal en una síl·laba)

14. [b], [d], [g] sempre es transcriuen [β], [δ], [ɣ]. Excepcions:

- a principi d'una seqüència fònica: bata [b], dit [d], gat [g]...

- si va després de consonant oclusiva (p, t, k, b, d, g): capbussar [b], abdicar [d], cap-gros [g]...

- si va després de consonant nasal (m, n): embbut [b], ambbició [b], enddins [d], enganxar [g], engany [g]...

Troben les aproximants en els contextos següents:

✓ **entre vocals:** ceba [β], seda [δ], jugar [ɣ], abbalançar-se [β], decadent [δ]...

✓ **vocal + [b, d, g] + [r] o [l] + vocal:**

[b + r]: abrabçada [β], obra [β], obrir [β], sòbria [β]... / **[b + l]:** ablatiu [β]...

[d + r]: adredça [δ], quadre [δ], andròmina [δ]... / **[d + l]:** ad libitum [δ], adllàter [δ]...

[g + r]: alegria [ɣ], dígraf [ɣ], magre [ɣ], agredollç [ɣ]... / **[g + l]:** aglutinar [ɣ], aglla [ɣ], figle [ɣ]...

✓ **si va després de lateral (excepte si segueix la consonant [d], que es transcriu sempre oclusiva en aquest context):** l + [b, d, g] = [β], [δ], [ɣ], però l + d = [d]: alba [β], alga [ɣ]; però aldarull [d], caldera [d], caldere [d], moldere [d], soldat [d]...

15. **Regla de la pausa a final d'oclusives sonores**

La paraula que acaba en -p / -b, -t / -d, -c / -g (petuca / bodega): si a l'esquerra hi té una vocal, l'oclusiva s'ensordeix. (regla d'ensordiment). Ara bé, si després hi ha una vocal o una consonant sorda, continuarà essent sorda. Només es tornaria sonora si hi hagués a la dreta una consonant sonora.

Exemples d'ensordiment: sap obrir [p], club tancat [p], fluid abundós [t], llot igualit [t], gelat amb maduixes [t], poç fet [k], groç i vermell [k], el càstig que es mereix [k]...

Exemples de sonorització: cap verd [b], blat de moro [d], el petit dau [d], foç de nit [g], roç dur [g], amiç generós [g]...

16. **Regla de la pausa a final de mot en oclusives, fricatives i africades (sonorització i ensordiment)**

Les oclusives

Sordes: [p, t, k, f, s, ʃ]
 Sonores: [b, d, g, v, z, ʒ]

Les fricatives

Sordes: [s, f, ʃ]
 Sonores: [z, v, ʒ]

Les africades

Sordes: [ts] i [tʃ]
 Sonores: [dz] i [dʒ]

(CC V CCC) = només s'aplica després de la vocal en una síl·laba)

Si després de final de síl·laba o de mot l'oclusiva / fricativa / africada va seguida...

de consonant sonora → es quedarà sonora. Ex. cabdal, adduir, aglà, esgarriar, bafaromàtic...

de consonant sorda → es quedarà sorda. Ex. absolt, adscriure, castigar...

de pausa → es quedarà sorda. Ex. ciutats diferents...

de vocal → oclusiva → es quedarà sorda. Ex. capficar...

de vocal → fricativa / africada → es quedarà sonora. Ex. esdevenir, adjudicar...

Sibilants (fricatives i africades): a final de mot sempre són sordes. Si van seguides de vocal se sonoritzen (no val la pausa).

[s]: jocs

[ts]: pots

[z]: jocs olímpics

[dz]: pots acabats

[ʃ]: calaix

[tʃ]: despatx

[ʒ]: calaix obert

[dʒ]: despatx útil

Les consonants fricatives

Sordes: [f, s, ʃ]

Sonores: [v, z, ʒ]

[f] / [v] → labiodentals;

[s] / [z] → alveolars;

[ʃ] / [ʒ] → palatals.

17. Quan una paraula o síl·laba acaba en fricativa sorda [s, f, ʃ] i va seguida de consonant sonora o vocal, la [f] es transcriu [v], la [s] es transcriu [z] i la [ʃ] es transcriu [ʒ].

Ex. bolígraf [f], homes [s], peix [ʃ], peix gros [z], bolígraf [v] vermell, tuf [v] irrespirable, bolígraf blau [v], aiguana [ʃ] al prestatge [v], feix deslligat [z], calaix obert [z], Afganistan [əvɣənɪs'tan], peix blau [ˌpɛʒ'βlɔw], peix asimètric [ˌpɛʒəsi'mɛtrik], nois madurs [ˌnɔizmə'ðus]...

18. Una –s a final de mot sempre es pronuncia sorda. Però tingueu en compte que quan una paraula amb –s té a continuació una altra paraula que comença amb vocal o consonant sonora, aquesta s es pronuncia sonora (se sonoritza):

Ex. (inici vocal): dues avellanes [z], poques onades [z], les hores [z]...

Ex. (inici consonant sonora): fantasma [z], unes raons [z], les roques [z], les vuit [z], llapis vermell [z], avís de pagament [z]...

19. Ensordiment: [s, f, ʃ, z, v, ʒ] quan darrere hi ha una consonant sorda [p, t, k, f] es transcriurà sorda [s, f, ʃ].

20. Una [s] que al darrere troba [s, v, f] la “s” esdevé muda [∅].

21. Una [s] que comença síl·laba entre vocals és [z] i si hi ha dues és [s], si comença paraula és [s] i si té un prefix és [s]. Ex. rosa [z], rossa [s], saló [s], desfer [s], espassa [s]...

22. Si la lletra [c] a començament de síl·laba té al darrere una [e, i] es transcriurà sempre [s]. Ex. Cèlia [s]...

23. El dígraf –sc– es transcriurà [s]. Ex. ascensor [əsən'so], disciplina [disi'plinə], piscina [pi'sinə]...

24. Quan tenim una paraula o síl·laba que acaba en [ç] es transcriurà [z] si va seguida de consonant sonora o vocal. En canvi es transcriurà [s] a principi de síl·laba, final de mot o si va seguida de [p, t, k, f].

Ex. braç i cama [z], fugaçment [z], braç [s], enllaç intern [z], estruç feble [s]...

Assimilació: Palatalització (CC V CCC = s'aplica a tota la síl·laba)

25. La palatalització consisteix en què els sons alveolars [l], [n], [z] acosten el seu punt d'articulació cap al punt del so següent, si aquest és prepalatal.

Regla: l, n + [j, ʒ, ʎ, ɲ] = [ʎ], [ɲ] palatalització (n + [j, ʒ, ʎ, ɲ] = [ɲ]) / (l + [j, ʒ, ʎ, ɲ] = [ʎ])

Dins de mots (només /n/): l, n + [ʒ, ɲ] → [ɲ]

Ex. angelical [ɲʒ], angina [ɲʒ], anxova [ɲ]...

Entre mots: l + [j, ʒ, ʎ, ɲ] = [ʎ] / l, n + [ʒ, ɲ] → [ɲ]

Ex. tres lladres [z], altres llocs [z], més llet [z]...

Ex. el xec [ʎ], el jardí [ʎ], el gerani [ʎ], el gegant [ʎ], el llapis [ʎ], el llamp [ʎ], el nyanyo [ʎ]

Ex. un xec [ɲ], un jardí [ɲ], un gerani [ɲ], un llapis [ɲ], un llamp [ɲ], un nyanyo [ɲ], un xiprer [ɲ]...

26. n + [ʎ, ɲ/ɲ] → [ɲ]/[ɲ] Ex. enllà [ɲʎ], Sant lluc [,sən'ʎuk]...

27. Quan tenim una [ɲ, ʎ] i darrere hi ha una [s], aquesta "s" palatalitza [ʃ].

[ʎ], [ny] + s = [ʃ] → anys ['anʃ], alls ['aʎʃ], però si aquesta [ʃ] té al darrere una consonant sonora o vocal, es transcriu [ʒ].

Ex. anys meravellosos [,anʒməɾəβə'ʎozus], alls agradables [,aʎʒəɾə'dabbʎəs], balls [ʎ]...

28. l + [ʒ, ɲ] → [ʃ] Ex. el xinès [ʃɲ], allub [aʎʒup]...

29. Fenòmens de contacte vocàlic amb la -s

Una -s a final de mot sempre es pronuncia sorda. Però tingueu en compte que quan una paraula amb -s té a continuació una altra paraula que comença amb vocal o consonant sonora, aquesta s es pronuncia sonora (se sonoritza):

Ex. (inici vocal): dues avellanes [z], poques onades [z], les hores [z]...

Ex. (inici consonant sonora): fantasma [z], unes raons [z], les roques [z], les vuit [z], llaps vermell [z], avs de pagament [z]...

30. La "s" dels segments que apareixen en els derivats dins-, fons- i trans- es poden transcriure [s] si al darrere hi va [p, t, k, f]. En canvi es transcriurà [z] si al darrere hi va una consonant sonora o vocal. Ex. trànsit [z], transistor [z], transalpí [z], transsiberià [s], transacció [s], transatlàntic [z], endnsa [z], enfonsa [z]...

Quadre de les /s/ en un sol mot:

"s" a principi de mot sempre és sorda [s] → [s]: sopa, soroll, serp, savi, soterrani...

"s" a principi de síl·laba entre vocals sempre és sonora [z] → [z]: rosa, esposa, sisè, burgesia, divisió...

"s" a final de mot és sempre sorda [s] → [s]: cas, cos, tros, arròs, postres...

Doble "s" entre vocals sempre és sorda [s] → [s]: rossa, mosso, pòlissa, terrssa, pissarra...

"s" que comença síl·laba entre consonant i vocal sempre és sorda [s] → [s]: pensar, obsequi, dansa, estri, aspre...

Una "z" a començament de síl·laba sempre és sonora [z] → [z]: zoo, zero, zebra, zinc, pinzell...

Una "z" darrere de consonant sempre és sonora [z] → [z]: donzella, esmorzar, quinze, colze, ximpanzé...

La "ç" a començament de síl·laba sempre és sorda [s] → [s]: braços, caça, esperança, caça, cançoner...

La "ç" a final de paraula sempre és sorda [s] → [s]: braç, jaç, esforç, glaç, capaç,

Quadre de les /s/ a final de paraula: (# → acaba i comença)

- 31. [s # s] = [s] → dues situacions [ˌduəsituasi'ons], tres sidrals [s]...
- 32. [z # z] = [z] → les zones [ˌlə'zonəs], les zebres [z]...
- 33. [s # ʃ] = [ʃ] → les xiruques [ˌləʃi'rukəs], els xicots [ˌəlʃi'kɔts], és xarop [ʃ]...
- 34. [z # ʒ] = [ʒ] → tres germans [ˌtrɛʒər'mans], els jerseis [ʒ]...
- 35. [ʃ # s] = [s] → calaix sonor [kəˌləsu'nɔr], moix simpàtic [s]...
- 36. [ʒ # z] = [z] → peix zebra [ˌpe'zebrə] / mateix zoo [ˌməte'zoo]
- 37. [ʃ # ʃ] = [ʃ] → mateix xiulet [ˌməteʃiw'let]
- 38. [ʒ # ʒ] = [ʒ] → mateix germà [ˌməteʒər'di]

Assimilació: Labialització (CC V CCC = s'aplica a tota la síl·laba)

39. Bilabialització

Regla: m, n + [p, b, m] = [m]

Ex. han marxat [m], canvi [m], Sant pau [m]...

40. Labiodentalització: quan els sons [n] i [l] tenen dues variants al·lòfones que es realitzen quan [n] i [l] van seguides d'un vocal dental. **Regla: m, n + [f] = [m]**

Ex. conflicte [m], enfonsar [m], enfocar [m], infern [m], inflar [m], inflamació [m], infermeria [m]...

41. Si a final de mot hi ha una consonant sonora o vocal seguida de “ç” → [z]: braç i cama, fugaçment, pedaç esgrogueït [z]...

42. Si una paraula acaba en -s i darrere comença amb [s, r, ʃ], la “s” esdevé sorda [∅]. Ex. els somnis [ˌəl'sɔmnis], els ratolins [ˌəlsrətu'lins], els ratolins sense cua [ˌəlsrətu'lins.ensə'kuə]...

Les consonants africades

Les consonants africades són la suma de consonant oclusiva + fricativa.

[ts]: so sord → ['tots] - [dz]: so sonor → dotze [dódzə] / tots a casa [ˌtodzə'kaza]

[tʃ]: so sord → ['matʃ] - [dʒ]: so sonor → ['pladzə]

[tʃ]: so sord → és el corresponent a l'ortografia de “tx”, “ig”, “g”. Exemple: cotxe, maig o matx ['matʃ], mig...

[dʒ]: so sonor → és el corresponent a l'ortografia de “tj”, “tg” i “gg”. Exemples: petjada, metge, suggeriment...

43. Si la [tʃ] es troba al costat de consonant sonora o vocal es transcriu [dʒ]. Ex. maig avorrit [ˌmadzəβu'rit]...

44. Teoria de la ics o xeix fonètica (“x” / “ix”)

La **x** escrita a l'ortografia s'expressa de tres maneres a la fonètica:

[ks] (so sord)	[gz] (so sonor)	[ʃ] sonen com xoc (so sord)
ac <u>ce</u> leració, ac <u>ce</u> ssible, ex <u>ce</u> ls, ex <u>ce</u> ssiu, exci <u>pi</u> ent, ex <u>cl</u> usiu, exp <u>an</u> siu, ex <u>pe</u> ctació, exp <u>ed</u> ient, exp <u>re</u> sident, ex <u>sa</u> ngüe, è <u>x</u> tasi, ex <u>tr</u> avagant, ex <u>tr</u> avertit, índ <u>e</u> x, lè <u>x</u> ic, mà <u>x</u> im, Mè <u>x</u> ic, mix <u>t</u> a, sintax <u>i</u> , tax <u>i</u>	ex <u>al</u> calde, ex <u>al</u> tació, ex <u>a</u> men, ex <u>e</u> cució, ex <u>e</u> cutiu, ex <u>e</u> mple, ex <u>e</u> rcici, ex <u>e</u> rcit, ex <u>h</u> alar, ex <u>h</u> auriment, ex <u>h</u> aust, ex <u>h</u> umació, ex <u>il</u> i, è <u>x</u> it, ex <u>mi</u> nistre, ex <u>ò</u> tic, ex <u>v</u> ot (sempre són els sons que s'escriuen amb “ex” + vocal o hac)	ai <u>x</u> í, bia <u>x</u> , cai <u>x</u> a, cala <u>x</u> , de <u>x</u> ar, fe <u>i</u> x, gu <u>i</u> x, mi <u>x</u> eta, né <u>i</u> xer, pe <u>i</u> x, te <u>i</u> xit, xà <u>f</u> ec, xa <u>f</u> ogor, x <u>ai</u> , x <u>a</u> let, x <u>al</u> oc, x <u>a</u> mfrà, x <u>e</u> meneia, x <u>i</u> fra, x <u>i</u> ulet, x <u>o</u> colata, x <u>u</u> tar

Recordeu que per transcriure els símbols de l'AFI a l'ordinador, podeu consultar: <http://ipa.typeit.org/full/>

Pràctica de transcripció fonètica

1. groç intens []
 2. fluid abundant []/[]
 3. rap amb suc []/[]
 4. pops amb ceba []
 5. reflex somort []
 6. un fred intens []
 7. sud-oest []/[]
 8. un zig-zag intermitent []/[]
 9. nord-africà []
 10. superb i exquisit []
 11. sud-americanà []
 12. un àrab intel·ligent []
 13. nord-est []
 14. tres joves []
 15. vigileu []
-

1. tots a casa
2. maig avorrit
3. mateix germà
4. anys meravellosos
5. connexió
6. els xinesos
7. cap buit
8. esnob ignorant
9. cap amic
10. aljub profund
11. petit insecte
12. abat diplomàtic
13. abat major
14. quietud tranquil·litzant
15. similitud interessant
16. sud-americanà
17. dic això
18. dic coses importants
19. dic bajanades
20. biòleg eminent
21. pedagog pesadíssim

Solucions pràctica de transcripció fonètica

1. groc̄ intens [k]
2. fluid̄ abundant̄ [t] / [t]
3. rap̄ amb suc̄ [p] / [k]
4. pops̄ amb ceba [bz]
5. reflex̄ somort [ks]
6. un fred̄ intens [t] (no hi ha [ð] perquè seguidament hi ha una vocal; per tant, continua essent sorda)
7. sud̄-oest̄ [t] / [t]
8. un zig-zaḡ intermitent [g] / [k]
9. nord̄-africà [t]
10. superb̄ i exquisit [p]
11. sud̄-americanà [t]
12. un àrab̄ intel·ligent [p]
13. nord̄-est [t]
14. tres̄ joves [∅]
15. vigil̄eu [ɛ]

1. tots a casa [,todzə'kazə]
2. maig avorrit [,madzəβu'rit]
3. mateix germà [mə,tɛzər'ma]
4. anys meravellosos [,aŋzməərəβə'lozʊs]
5. connexió [kunnəksi'o]
6. els xinesos [ɛlʃi'nɛzʊs]
7. cap buit [kəb'bujt]
8. esnob ignorant [ɛz,nɔpiŋnu'ran]
9. cap amic [kəpə'mik]
10. aljub profund [alʒupru'fun]
11. petit insecte [pə,titin'sektə]
12. abat diplomàtic [ə,βaddiplu'matik]
13. abat major [ə,βadma'ʒo]
14. quietud tranquil·litzant [kiə,tuttrəŋkillid'ʒan]
15. similitud interessant [simili,tutiŋtərə'san]
16. sud-americanà [,sutəməri'ka]
17. dic això [,dikəf'ɔ]
18. dic coses importants [dik,kɔzəzimpur'tans]
19. dic bajanades [,digbəzə'nadəs]
20. biòleg eminent [bi,ɔləkəmi'nen]
21. pedagog pesadíssim [pəðə,ɣɔkpəzə'dissim]

Exercicis de fonètica (II)

1. Sonoritzacions

Escriuiu entre els claudàtors els símbols fonètics dels sons corresponents a les grafies subratllades:

1.1. Fricatives palatals

[ʃ] / [ʒ]

- 1 a. un calaix obert
 b. un calaix tancat
 c. un dibuix divertit
 d. un coix valent
 e. un baix coeficient

- 3 a. boix grèvol
 b. fluix de paraules
 c. moix i trist
 d. peix blau
 e. eix central

- 2 a. un baix índex
 b. un guix blanc
 c. un guix trencat
 d. un feix de llenya
 e. un feix petit

- 4 a. serveix-te
 b. serveix-lo
 c. serveix el vi
 d. condueix bé
 e. condueix tranquil

1.2. Fricatives alveolars

[s] / [z]

- 5 a. a més a més
 b. en vull més
 c. avis de pagament
 d. arròs casolà
 e. arròs a la cassola

- 6 a. un pagès intel·ligent
 b. un tros ben gros
 c. un tros força gros
 d. un llaç atractiu
 e. un llaç prominent

- 7 a. feliç de debò
 b. un falç indicatiu
 c. nas vermell
 d. dolç com la mel
 e. un dolç miratge

- 8 a. vas d'incògnit
 b. vols cafè?
 c. en vols més?
 d. vens avui?
 e. tens pressa?

1.3. Africades palatals

[tʃ] / [dʒ]

- 9** a. despatx abandonat
 b. despatx complet
 c. mig obert
 d. mig confidencial
 e. esquitx d'aigua

- 10** a. xampurreig continu
 b. festeig inoblidable
 c. llagremeig confús
 d. cartutx diferent
 e. empatx de pastissos

- 11** a. raig potent
 b. raig de llum
 c. escabetx abundant
 d. desig intens
 e. desig frenètic

- 12** a. enuig desmesurat
 b. enuig fal·laç
 c. saqueig reeixit
 d. rebuig punyent
 e. sorteig diari

1.4. Oclusives

[p] / [b], [t] / [d], [k] / [g]

- 13** a. foc de nit
 b. amic generós
 c. fluid magnètic
 d. fluid abundant
 e. vuit germans

- 15** a. groc intens
 b. tub negre
 c. tub folrat
 d. fred viu
 e. glop de vi

- 14** a. cap de turc
 b. cap quadrat
 c. dipòsit buit
 d. dipòsit profund
 e. groc difús

- 16** a. reneç tosc
 b. cop de puny
 c. cop fort
 d. rap molt cuit
 e. rap amb suc

1.5. Grup consonàntic oclusiva + fricativa

- 17** a. gots de vi
 b. gats enfilats
 c. virtuts desitjables
 d. avorrits i ensopits
 e. acudits enginyosos

- 18** a. líquids conductors
 b. llits blancs
 c. pares folrades
 d. bulbs raquífics
 e. pops amb ceba

- 19** a. cops de vent
b. calbs conformats
c. solcs longitudinals
d. ànecs blancs
e. càstigs exemplars

- 21** a. diàlegs concisos
b. diàlegs inacabables
c. reflex esmorteït
d. reflex somort
e. perplex i bocabadat

- 20** a. annex diferent
b. complex vitamínic
c. complex poliesportiu
d. vèrtex destacat
e. vèrtex confús

- 22** a. fix i segur
b. el flux i el reflux
c. afix morfològic
d. prefix derivatiu
e. sufix semàntic

2. Ensordiments

2.1. Oclusives

- 23** a. dubte
b. abstracte
c. obtús
d. subscripció
e. obscuritat

- 24** a. objecte
b. subtil
c. adquisició
d. substitut
e. subjaent

- 25** a. obstacle
b. substància
c. adscriure
d. sobte
e. abdomen

- 26** a. abstracció
b. obsequi
c. sobtat
d. subterrani
e. dissabte

- 27** a. absurd
b. adscripció
c. observança
d. subjecció
e. adquirit

- 28** a. obscenitat
b. abdicació
c. subsòl
d. absència
e. obcecació

Solucions exercicis de fonètica (II)

1. Sonoritzacions

Escriuiu entre els claudàtors els símbols fonètics dels sons corresponents a les grafies subratllades:

1.1. Fricatives palatals

[ʃ] / [ʒ]

- 1 a. un calaix obert [ʒ]
 b. un calaix tancat [ʃ]
 c. un dibuix divertit [ʒ]
 d. un coix valent [ʒ]
 e. un baix coeficient [ʃ]

- 3 a. boix grèvol [ʒ]
 b. fluix de paraules [ʒ]
 c. moix i trist [ʒ]
 d. peix blau [ʒ]
 e. eix central [ʃ]

- 2 a. un baix índex [ʒ]
 b. un guix blanc [ʒ]
 c. un guix trencat [ʃ]
 d. un feix de llenya [ʒ]
 e. un feix petit [ʃ]

- 4 a. serveix-te [ʃ]
 b. serveix-lo [ʒ]
 c. serveix el vi [ʒ]
 d. condueix bé [ʒ]
 e. condueix tranquil [ʃ]

1.2. Fricatives alveolars

[s] / [z]

- 5 a. a més a més [z] [s]
 b. en vull més [s]
 c. avis de pagament [z]
 d. arròs casolà [s]
 e. arròs a la cassola [z]

- 6 a. un pagès intel·ligent [z]
 b. un tros ben gros [z] [s]
 c. un tros força gros [s] [s]
 d. un llaç atractiu [z]
 e. un llaç prominent [s]

- 7 a. feliç de debò [z]
 b. un falç indicatiu [z]
 c. nas vermell [z]
 d. dolç com la mel [s]
 e. un dolç miratge [z]

- 8 a. vas d'incògnit [z]
 b. vols cafè? [s]
 c. en vols més? [z] [s]
 d. vens avui? [z]
 e. tens pressa? [s]

1.3. Africades palatals

[tʃ] / [dʒ]

9 a. despatx abandonat [dʒ]

b. despatx complet [tʃ]

c. mig obert [dʒ]

d. mig confidencial [tʃ]

e. esquitx d'aigua [dʒ]

10 a. xampurreig continu [tʃ]

b. festeig inoblidable [dʒ]

c. llagrimig confús [tʃ]

d. cartutx diferent [dʒ]

e. empatx de pastissos [dʒ]

11 a. raig potent [tʃ]

b. raig de llum [dʒ]

c. escabetx abundant [dʒ]

d. desig intes [dʒ]

e. desig frenètic [tʃ]

12 a. enuig desmesurat [dʒ]

b. enuig fal·laç [tʃ]

c. saqueig reeixit [dʒ]

d. rebuig punyent [tʃ]

e. sorteig diari [dʒ]

1.4. Oclusives

[p] / [b], [t] / [d], [k] / [g]

13 a. foc de nit [g] [t]

b. amic generós [g]

c. fluid magnètic [d] [k]

d. fluid abundant [t] [t]

e. vuit germans [d]

15 a. groc intes [k]

b. tub negre [b] (*)

c. tub folrat [p] [t]

d. fred viu [d]

e. glop de vi [b]

(*) paraula acabada en -b, -d, -g. Si abans (a l'esquerra) hi ha una vocal, s'ensordeix. Ara bé, si després hi ha una vocal, continuarà essent sorda. Només es tornaria sonora si hi hagués a la dreta una consonant sonora.

En el cas de "tub negre" no hi ha [β] perquè seguidament hi ha una nasal, que fa que el so de tub sigui oclusiu, per tant es transcriurà [b].

14 a. cap de turc [b] [k]

b. cap quadrat [p] [t]

c. dipòsit buit [d] [t]

d. dipòsit profund [t] [∅]

e. groc difús [g]

16 a. reneç tosç [k] [k]

b. cop de puny [b]

c. cop fort [p] [t]

d. rap molt cuit [b] [t]

e. rap amb suc [p] [k]